

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2021

Probă scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
UNIVERSALĂ PENTRU COPII, MATEMATICĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI
LITERATURII RROMANI MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA RROMANI MATERNĂ,
METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA
ROMÂNĂ ȘI METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII
MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatură maternă (20 de puncte)

Drabaren o təksto thaj xramosaren nùmaj rromanesθe so mangel pes anθ-e pučhimata dine maj tele!

Najs vi tuke phenorije Euginija, vi tumenge - Prala Jozek, Imer kajtazi, Ibrahim Osmani, Stefan Palison, Asmet Elezovski, Nezdet Mustafa, Ackovic thaj panda javera membojra thaj simpatizejra so kergjen tumari reakcija. Me pakjava so vi o javera membojra majodori ka den pumare sugestije thaj zutimos sar o IRU te djal majangle, soske caceste penav so i buti e Iruski merel thaj si but bari bibaht ako sare amen chi keras variso te das e IRU nevo djuvdipe. E IRU sile baro alav thaj musaj kodo alav te arakasle ma te mukas neko vaver kodo anav te klaljarel thaj te chudel les ko gunoj.

Me djav majodori mire bukjasa te dav miro zutimos te shaj te kerelpes o kedipe e parlamentesko jeke thane mire vice prezidentoncar o pralja o Jozek o Velija thaj o Ackovic. Palikerav tumenge thaj pativasa mukav tumen devlesa.

1. Lačharen o dino təksto palal *i oficiàlo rromani khethani grafia* vi palal *e redakciaqe mangimata*, palemxramosarindoj les pa o nevo eksamenosqo lil, na p-o subijəkto! **4 pùntură**
2. Ambolden rumunikanes o dino maj opre təksto! **4 pùntură**
3. Nakhaven i sintagma *o maškarutno phral* anθar le savorre 8 kèzură, nùmaj ka-o jekhipen! **6 pùntură**
4. Nakhaven i kernavni/ o vèrbo *akharel* ka-o avutno thaj ka-o nakhlo vaxt e indikativone modosqo! **6 pùntură**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Pentru mine însă această concentrare era o lungă deznădejde. De multe ori seara, la popotă, era destul un singur cuvânt ca să trezească răscoliri și să întărească dureri amorțite. E îngrozitoare uneori această putere a unei singure propozițiuni, în timpul unei convorbiri normale, ca să pornească dintr-odată măcinarea sufletească, așa cum din zecile de combinații cu șapte litere ale unui lacăt secret, una singură deschide spre interior.

(Camil Petrescu – *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Scrieți două cuvinte care conțin diftongi diferiți. **2 puncte**
2. Precizați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în secvența următoare: [...] *asa cum din zecile de combinații cu șapte litere ale unui lacăt secret, una singură deschide spre interior.* **4 puncte**
3. Menționați funcția sintactică a sintagmelor subliniate din fragmentul: *E îngrozitoare uneori această putere a unei singure propozițiuni, în timpul unei convorbiri normale, ca să pornească dintr-odată măcinarea sufletească...* **4 puncte**

4. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența unui text literar inclus în programa de examen la specia literară *legendă*. **10 puncte**

În realizarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *legendă*;
- precizarea a două trăsături specifice *legendei* incluse în programa de examen;
- prezentarea detaliată a uneia dintre trăsăturile precizate, valorificând opera literară selectată;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar ales.

Notă! Pentru **conținutul** eseului veți primi **8 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **2 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct).

C. Matematică (20 de puncte)

1. Un muzeu deține, în total, 7013 opere de artă. În depozitul muzeului sunt 1798 de tablouri, 968 de sculpturi și 1913 tapiserii, iar restul operelor sunt expuse publicului astfel: tablouri, sculpturi cât dublul numărului de tablouri, iar tapiserii cât triplul numărului de tablouri.

a) Rotunjiți numărul 7013 la ordinul sutelor. **1 punct**

b) Scrieți numărul 1913 cu cifre romane. **1 punct**

c) Utilizând metoda grafică (figurativă), determinați numărul de tapiserii pe care le deține muzeul. **7 puncte**

2. Un televizor costă 1800 lei. Precizați care va fi prețul televizorului după o ieftinire de 15%. **2 puncte**

3. Un dreptunghi $ABCD$ are perimetrul de 210mm și $l = \frac{2L}{5}$, unde l este lățimea și L este lungimea. Pe

latura AB se consideră punctul $E \in AB$, astfel încât $AE = \frac{2}{5} \cdot AB$.

a) Calculați lățimea dreptunghiului dat, în milimetri. **3 puncte**

b) Arătați că, dacă lățimea dreptunghiului $ABCD$ este de 3cm, atunci $A_{DEBC} = 4A_{ADE}$ (A este aria). **3 puncte**

4. Un monument în formă de cub cu latura de 160cm este vopsit pe fețele laterale. Calculați câți metri pătrați are suprafața vopsită a monumentului. **3 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii materne/comunicării în limba maternă în învățământul primar (10 puncte)

1. Xramosaren anθ-i rromani vaj anθ-i rumunikani čhib save si e etàpe jekhe oraqe e rromane vaj rumunikane čhibăqe! **5 pùnkture**

2. Keren jekh butăqi fiša savi šaj te utilizisaren/ labären la ka-e klasaço kotor *O pronòmbro/ I sarnavni*, anθ-e rromane vaj rumunikane čhibăqe òre, k-i štarto klàsa! **5 pùnkture**

B. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română în învățământul primar (10 puncte)

Analizați, în maximum o pagină, rolul *învățării prin cooperare* în activizarea elevilor în lecțiile de comunicare în limba română la clasa I și clasa a II-a, având în vedere următoarele aspecte:

- explicarea specificului învățării prin cooperare în lecțiile de comunicare în limba română;
- formularea unui punct de vedere personal cu privire la importanța utilizării învățării prin cooperare în lecțiile de comunicare în limba română la clasa I și clasa a II-a;
- prezentarea succintă a rolului formativ al învățării prin cooperare în lecțiile de comunicare în limba română la clasa I și clasa a II-a;

- menționarea a două mijloace de învățământ care pot contribui la eficientizarea utilizării învățării prin cooperare în lecțiile de comunicare în limba română la clasa I și clasa a II-a.

Notă! Se punctează și încadrarea analizei în limita de spațiu precizată (1 punct).

C. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar(10 puncte)

Competența specifică *Identificarea și utilizarea unităților de măsură uzuale pentru lungime, capacitate, masă (metrul, centimetrul, litrul, mililitrul, kilogramul, gramul) și a unor instrumente adecvate* face parte din Programa școlară pentru clasa a II-a, Matematică și explorarea mediului, aprobată prin OMEN nr. 3418/2013.

a) Pornind de la competența specifică dată, scrieți două exemple de activități de învățare pentru o lecție de predare-învățare. **4 puncte**

b) Exemplificați modul de utilizare a unei metode de predare-învățare în vederea realizării competenței specifice date, prin valorificarea unuia dintre exemplele de activități de învățare de la subpunctul a). **6 puncte**